

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗАГАЛЬНА ТА СЕЦІАЛЬНА ХІРУРГІЯ

спеціальність	211 – Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	ветеринарна медицина
освітній рівень	магістр	кафедра	Ветеринарної хірургії та репродуктології

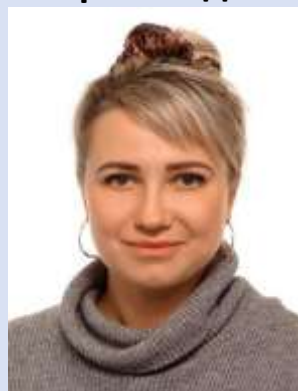
ВИКЛАДАЧІ

**Слюсаренко
Дмитро Вікторович**

Науковий ступінь - доктор ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.05-ветеринарна хірургія
Вчене звання – професор
Досвід роботи – 29 років
slusarenkodmitriy@gmail.com

**Синяговська
Катерина Адольфівна**

Науковий ступінь - кандидат ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.05-ветеринарна хірургія
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – 20 років
max_milos@ukr.net
тел: 0963331501

**Сарбаш
Дмитро Васильович**

Науковий ступінь - кандидат ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.05-ветеринарна хірургія
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – 47 років
sarbashdv@gmail.com
тел: 0675773431

**Кочевенко
Анатолій Сергійович**

Посада – асистент кафедри
Досвід роботи – 23 роки
0506480868@btu.kharkov.ua
тел: 0506480868

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	освоєння студентами основних закономірностей видової реактивності тварин, запалення, хірургічної інфекції, принципів патогенетичного лікування захворювань в різних ділянках тіла тварин, навчитися розпізнавати різні групи захворювань, правильно лікувати тварин та профілакувати захворювання
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК6, ФК2, ПРН17) / індивідуальні практичні завдання - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміти та з'ясовувати особливості будови і функціонування організму тварин, здатність проводити акушерсько-хірургічні заходи та операції (ЗК2, ФК1, ФК8, ПРН4, ПРН7, ПРН8) / індивідуальні практичні завдання - Здатність дотримуватись правил техніки безпеки, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності, рекомендувати до застосування оздоровчі заходи, методи терапії, діагностики та лікування хвороб. (ФК3, ПРН13, ПРН15) / індивідуальні практичні завдання - Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу. (ЗК2, ФК4, ПРН4, ПРН14) / індивідуальні тестові завдання
Обсяг і форми контролю	11 кредитів ECTS (330 годин): 44 години лекції, 90 годин лабораторно-практичні заняття; 136 годин самостійних занять, поточний контроль (5 розділів); форми контролю – залік недеференційований, курсова робота, іспит.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	обов'язкова компонента

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетентності	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК 7); Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 9); Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК 11). Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної	Програмні результати навчання	Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини (ПРН 1); Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій (ПРН 2); Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин (ПРН 4); Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та
-----------------------	---	--------------------------------------	---

діяльності (ФК 2); Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності (ФК 3); Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу (ФК 4); Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції (ФК 9).

результатами лабораторних досліджень (ПРН 5); Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології (ПРН 6); Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів (ПРН 7); Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження (ПРН 10)

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Розділ 1. Травматизм сільськогосподарських тварин. Хірургічна інфекція. Патогенетична терапія в ветеринарній хірургії.

Лекція 1	Вступна лекція із загальної та спеціальної хірургії. Хірургічна інфекція та її клінічні форми прояву.	ЛПЗ 1	Особливості роботи в сучасній хірургічній клініці	Самостійна робота	Загальні та спеціальні методи лікування асептичного та гнійного запалення у різних видів тварин. Диференційна діагностика набряків, інфільтратів та проліфаратів. Ексудати. Види ексудатів. Класифікація та диференційна діагностика флегмон та абсцесів. Хірургічні методи їх лікування. Збудники анаеробної інфекції. Сучасні аспекти лікування сепсису у тварин.
Лекція 2	Гемотрансфузія у тварин.	ЛПЗ 2	Реакції організму тварин на травму		
		ЛПЗ 3	Аеробна інфекція: фурункул, карбункул, абсцес, флегмона, гангрена.		
		ЛПЗ 4	Анаеробна інфекція: газова абсцес, газова флегмона, газова гангрена, злаякісний набряк.		
		ЛПЗ 5	Загальна хірургічна інфекція – сепсис.		
		ЛПЗ 6	Хвороби шкіри.		
		ЛПЗ 7	Патогенетична терапія.		

		ЛПЗ 9	Світло- та електролікування.		Методика виготовлення та застосування тканинних препаратів тваринного та рослинного походження при лікування тварин з хірургічною патологією. Видові особливості застосування новокаїнових блоkad у тварин з хірургічною патологією.
		ЛПЗ 10	Новокаїнотерапія.		
		ЛПЗ 11	Гемотрансфузія.		
		ЛПЗ 12	Види та методи гемотрансфузії.		

Розділ 2.

Відкриті та закриті механічні ушкодження тканин. Змертвіння, виразки та нориці. Опіки та обмороження. Хвороби м'язів, сухожилків і зв'язок.

Лекція 3	Відкриті ушкодження м'яких тканин.	ЛПЗ 13	Закриті пошкодження м'яких тканин.	Самостійна робота	Вогнепальна рана. Її особливості. Діагностика, ускладнення та методи лікування. Особливості перебігу ранового процесу у різних видів свійських тварин. Диференційна діагностика набряків, гематом, лімфоекстравазатів. Особливості проведення діагностики закритих пошкоджень різного ступеня та надання лікувальної допомоги тваринам. Коагуляційний та колікваційний некрози, гангрена. Їх етіопатогенез, диференційна діагностика та принципи лікування. Основні принципи та сучасні методики лікування асептичних міозитів, тендовагінітів у тварин. Контрактури. Види контрактур. Етіопатогенез, клінічні ознаки, лікування.
Лекція 4	Закриті ушкодження м'яких тканин та їх клінічні форми прояву.	ЛПЗ 14	Відкриті пошкодження м'яких тканин, кровотеча та способи її зупинки.		
Лекція 5	Хвороби м'язів.	ЛПЗ 15	Методи дослідження пораненої тварини.		
Лекція 6	Хвороби сухожилків та сухожилкових піхв, слизових сумок.	ЛПЗ 16	Лікування поранених тварин.		
		ЛПЗ 17	Опіки. Відмороження.		
		ЛПЗ 18	Змертвіння. Виразки. Нориці		
		ЛПЗ 19	Хвороби м'язів.		
		ЛПЗ 20	Хвороби сухожилків та їх піхв.		
		ЛПЗ 21	Розриви сухожилків, види сухожильних швів.		
		ЛПЗ 22	Хвороби слизових та синовіальних сумок.		

Розділ 3.						
Хвороби кісток та суглобів, новоутворення та грижі. Хвороби кровоносних і лімфатичних судин та периферійних нервів.						
Лекція 7	Хвороби суглобів. Хвороби кісток.	ЛПЗ 23	Хвороби суглобів запального характеру	Самостійна робота	Диференційна діагностика артрозу, гемартрозу, анкілозу, дистрофії та вивиху. Сучасні методи лікування дисплазії суглобів у дрібних тварин. Особливості лікування при гнійних запаленнях суглобів. Ускладнення гнійних артритів та методи їх усунення.	
Лекція 8	Новоутворення.	ЛПЗ 24	Хвороби суглобів не запального характеру			
		ЛПЗ 25	Класифікація переломів кісток.			
		ЛПЗ 26	Остеосинтез, його види та показання.			
		ЛПЗ 27	Новоутворення.			
		ЛПЗ 28	Сучасні методи лікування тварин з новоутвореннями			
		ЛПЗ 29	Грижі			
		ЛПЗ 30	Хвороби периферійних нервів: паралічі, парези.			
		ЛПЗ 31	Хвороби кровоносних та лімфатичних судин.			
Розділ 4.						
Хвороби ділянки голови, потилиці, шиї, грудей та холки Хвороби ділянки живота, попереку та тазу, сечостатевих органів. Діагностики хвороб кінцівок.						
Лекція 9	Спеціальна хірургія, її мета та завдання. Хвороби в ділянці голови.	ЛПЗ 32	Хвороби в ділянці голови.	С	Хвороби вух. Отити. Класифікація та розповсюдження	

Лекція 10	Хвороби органів ротової порожнини у тварин.	ЛПЗ 33	Зубощелепна патологія у тварин. Хвороби зубів.		зубощелепних захворювань. Аномалії розвитку зубів та зубного прикусу. Карієс, гінгівіт, пародонтит, періодонтит, остеомієліт. Рентгенодіагностика у ветеринарній стоматології. Складання плану прийому тварин з захворюваннями ротової порожнини. Обґрунтування призначених методів діагностики та лікування.
Лекція 11	Хвороби в ділянці грудей та холки.	ЛПЗ 34	Зубощелепна патологія у тварин. Хвороби пародонту.		
Лекція 12	Хвороби в ділянці живота.	ЛПЗ 35	Хвороби в ділянці потилиці та шиї.		Запалення яремної вени, обтурація стравоходу. Складання плану прийому тварин з захворюваннями в ділянці потилиці та шиї, захворюваннями в ділянці грудей. Обґрунтування призначених методів діагностики та лікування. Хвороби в ділянці попереку: спондиліти, спондилоартрити, переломи, звихи. Хвороби в
		ЛПЗ 36	Хвороби в ділянці попереку та тазу.		
		ЛПЗ 37	Хвороби в ділянці живота. Ілеуси.		
		ЛПЗ 38	Ускладнення, пов'язані з кастрацією у різних видів тварин.		
		ЛПЗ 39	Хвороби в ділянці сечостатевих органів запального характеру.		
		ЛПЗ 40	Новоутворення сечостатевих органів.		
		ЛПЗ 41	Діагностика хвороб кінцівок. Загальні та спеціальні методи дослідження		
		ЛПЗ 42	Хвороби грудних кінцівок. Хвороби тазових кінцівок.		

					ділянці тазу та промежини. Переломи кісток тазу, парапроктити, промежини грижі, випадіння прямої кишки. Складання плану прийому тварин з захворюваннями в ділянці попереку та тазу. Обґрунтування призначених методів діагностики та лікування.
--	--	--	--	--	---

Розділ 5. Ветеринарна ортопедія та офтальмологія

Лекція 13	Визначення поняття “ветеринарна ортопедія”. Хвороби копит та ратиць. Деформації копит та ратиць.	ЛПЗ 44	Будова окремих частин копит і ратиць у різних видів тварин. Діагностика захворювань копит та ратиць у тварин.	Самостійна робота	Іннервація та кровопостачання копит і ратиць у тварин. Некроз та окостеніння м'якушних хрящів у коней. Особливості використання провідникової анестезії за хвороб копит та ратиць у тварин. Особливості догляду за ратицями за різних методів утримання корів.
		ЛПЗ 44	Дослідження тварин з хворими копитами та ратицями в умовах виробництва з різними формами утримання тварин.		
Лекція 14	Уявлення про ветеринарну офтальмологію. Хвороби повік та кон'юнктиви.	ЛПЗ 45	Хвороби копит та ратиць. Диференційна діагностика. Рани підошви, пододерматити, запалення в ділянці вінчика і м'якушів, виразка Рустергольца, ламініт, ППД, копитова гниль, некробактеріоз.		
		ЛПЗ 46	Хвороби глибоких структур копита.		
Лекція 15	Хвороби рогівки.		Хвороби копитного суглобу, човникової бурси, подотрохлеїти. Фаундер та сінкер.		Диференційна діагностика кератитів із застосуванням сучасних приладів та устаткування. Патологічний стан камерної вологи ока. Причини виникнення, діагностика та лікування. Діагностика та лікування масових
Лекція 16	Хвороби світлозаломлювальних структур ока, хвороби кришталика.	ЛПЗ 47	Кування коней. Види підков, їх будова та виготовлення. Призначення та характеристика.		

	ЛПЗ 48	Методи розчистки ратиць у ВРХ при запальних процесах та застосування патогенетичних засобів лікування.	уражень очей у ВРХ. Породні особливості розповсюдження хвороб очей у тварин. Захворювання сльозового апарату. Запалення сльозового мішка, сльозових каналців та нососльозового протоку. Їх діагностика та лікування.
	ЛПЗ 49	Морфо-фізіологічна характеристика органу зору.	
	ЛПЗ 50	Загальні та спеціальні методи дослідження тварин при захворюваннях очей.	
	ЛПЗ 51	Методи та особливості застосування лікарських препаратів при лікуванні захворювань очей у тварин.	
	ЛПЗ 52	Хвороби повік, кон'юнктиви та рогівки.	
	ЛПЗ 53	Хвороби глибоких структур ока: судинного тракту, сітківки, зорового нерву.	
	ЛПЗ 54	Хвороби світлозаломлювальних структур ока. Хвороби склоподібного тіла: крововиливи, помутніння та випадіння.	
	ЛПЗ 55	Хвороби усіх частин ока та невідкладні стани у ветеринарній офтальмології.	
	ЛПЗ 56	Види хірургічних втручань за лікування тварин з хворобами очей.	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Борисевич В.Б., Панько І.С., Терес М.О., Іздепський В.Й. Спеціальна ветеринарна хірургія. – К.: Видавн. УСГА, 1993. – 493с.
2. Борисевич В.Б. Ветеринарна ортопедія і офтальмологія / Борисевич В.Б. – К. : Урожай, 1994. – 136 с.
3. Ветеринарна ортопедія / [Борисевич В.Б., Борисевич Б.В., Петренко О.Ф., Хомін Н.М.]. – К., 2007. – 136 с.
4. Загальна ветеринарно-медична хірургія / за ред. проф. Борисевича В.Б. – К.: Науковий світ, 2001.
5. Загальна хірургія: підручник / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, І. Д. Герич та ін.; за ред. С. Д. Хіміча, М. Д. Желіби. – 3-є вид., перероб. і доп. – Київ : ВСВ "Медицина", 2018. – 608 с
6. Калашник І.О. Кування коней та хвороби копит / Калашник І.О., Юрченко Л.І., Сарбаш Д.В. – Харків : РВП Оригінал, 1998. – 216 с.
7. Ортопедія парно- і непарнопалих тварин / [Борисевич В.Б., Борисевич Б.В., Сухонос В.П., Петренко О.Ф., Хомін Н.М. та ін]. – К. : ДІА, 2008. – 200 с.
8. Пантьо В. І. Загальна хірургія : навч. посібник / В. І. Пантьо, В. М. Шимон, О. О. Болдіжар. – Ужгород : ІВА, 2010. – 464 с.
9. Панько І.С., Власенко В.М., Гамота А.А., Рубленко М.В., Іздепський В.Й., Петренко О.Ф., Ільницький М.Г. Спеціальна ветеринарна хірургія. – Біла Церква, БДАУ, 2003. – 416 с.
10. Петренко О.Ф та ін. «Хірургія ветеринарної медицини».- К.:Вища освіта, 2005.- 399.
11. Практикум: Загальна та спеціальна хірургія: / Д. В. Сарбаш, Д. В. Слюсаренко, К. А. Синяговська, О. В. Кантемир, П. О. Заїка. Харків, 2020. – 265 с.
12. Сарбаш Д.В. Ортопедія коней / Сарбаш Д.В., Кантемир О.В. Слюсаренко Д.В. – [2-е изд.]. – Харків, 2009. – 216 с.
13. Словник термінів ветеринарної хірургії. // Власенко В.М., Тихонюк Л.А. – Біла Церква, 2008. – 360 с.
14. Спеціальна ветеринарна хірургія / [Панько І.С., Борисевич В.Б., Терес М.О. та ін.]. – К. : УСГА, 1993. – 401 с.

1. Слюсаренко Д.В., Синяговська К.А., Сарбаш Д.В., Заїка П.О., Кочевенко А.С. Методичні рекомендації для проведення лабораторно-практичних занять з курсу загальної хірургії для студентів другого рівня вищої освіти (магістр) 4 курсу на базі ПЗСО та 3 курсу на базі молодший спеціаліст факультету ветеринарної медицини. Х.: ДБТУ 2024- 112с.
2. Слюсаренко Д.В., Синяговська К.А., Сарбаш Д.В., Заїка П.О., Кочевенко А.С. Методичні рекомендації для проведення лабораторно-практичних занять з курсу спеціальна хірургії для студентів другого рівня вищої освіти (магістр) 4 курсу на базі ПЗСО та 3 курсу на базі молодший спеціаліст факультету ветеринарної медицини. Х.: ДБТУ 2024 – 52с.
3. Слюсаренко Д.В., Синяговська К.А., Сарбаш Д.В., Заїка П.О., Кочевенко А.С. Методичні рекомендації для написання історії хвороби з курсу загальної та спеціальної хірургії для студентів другого рівня вищої освіти (магістр) 5 курсу на базі ПЗСО та 4 курсу на базі молодший спеціаліст факультету ветеринарної медицини. Х.: ДБТУ 2024 – 10 с.
4. Робочий зошит для лабораторних занять з дисципліни «Загальна хірургія» / Д.В. Слюсаренко, К.А. Синяговська, Д.В. Сарбаш, А.С. Кочевенко – Х.: ДБТУ 2024 – 124 с.
5. Робочий зошит для лабораторних занять з дисципліни «Хірургічні хвороби продуктивних тварин» / Д.В. Слюсаренко, К.А. Синяговська, Д.В. Сарбаш, А.С. Кочевенко – Х.: ДБТУ 2024 – 116 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ			
	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання (диф. залік, іспит)	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	40 % - підсумкове тестування 60 % - поточна робота студента протягом семестру
Підсумкове оцінювання (нз)		до 100	100 % - усереднена оцінка за розділи
Оцінювання розділу		100 бальна сумарна	до 30
	до 30		30 % - результат засвоєння блоку самостійної роботи
	до 40		40 % - активність студента на заняттях (усні відповіді)

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.